

## Din Halima

Mihai Eminescu

---

Harun-al-Rașid prin Bagdad adese  
Tiptil pe ulițe cu vizirul iese,  
Pe când prin frunza verde de platane  
Seninul nopții luminos se țese.

Prin umbra neagră-n strâmte ulicioare  
Ei pe ferești se uită, prin pridvoare,  
Colo aud râzând cu veselie,  
Dincolo suspinând vreun om ce moare.

Și-astfel sultanul singur cercetează  
Orașul lui, pe când în somn visează.  
Durerea toată, adâncu-întreg al vieții  
Va s-o pătrunz-a minții sale rază.

Giafer vizirul l-asfințitul serii  
I-arată ale vieții vii mizerii.  
Nu de războaie, chin și crudă moarte -  
De-adâncul gol al inimii te sperii.

Deci într-o seară-ajung mergând departe,  
Pe ulițe strâmte și prin pieți deșarte,  
Sub zidul unei case vechi și negre,  
Cu trepte scunde și cu uși sparte.

Aud din într-un tipăt și suspine,  
Aud cum unul bate pe-oarecine,  
Iar cel bătut țipa strigând mai tare:  
„- Te rog, bătrâne, dă, mai dă în mine.”

Ei stau uimiți. Giafer pe scări se suie,  
Încet cu mâna ușa o descuie,  
Se uită-năuntru și-o minune vede,  
Cum ca să vadă n-a fost dat altuia.

Privi-ntr-o sală-ngustă însă naltă  
Și cărți în rafturi, una peste altă,  
Mașini și sticle, topitori, metale,  
Ici pergamente, colo o unealtă.

Iar un bătrân cu o frânghie udă  
Lovea-ntr-un tânăr, ce-n durere crudă  
Se zvârcolea:” - Mai dă, te rog, în mine,

Ca Domnul a ta rugă s-o audă.”

Bătrânul însuși îi plângea de milă  
Vedeai că spre a-l bate-și face silă,  
Ștergându-și ochii săi cei plini de lacrimi  
Dădea mereu în el ca într-o grilă.

Uimit Giafer se-ntoarce și îi spune  
Sultanului văzută-acea minune;  
Și-au hotărât la Curte a-i aduce,  
Pe amândoi la cercetare a-i pune.

A doua zi Harun în tron de fală,  
Înconjurat de suita lui regală,  
Ordonă ca pe-acel bătrân de-aseară  
Și pe-acel tânăr să-i aducă-n sală.

Și-atunci apar l-a tronului său treaptă  
Bătrânul alb cu fața înțeleaptă,  
Ținând de mână pe un mândru tânăr  
Ce ochii lui sfioși în sus i-ndreaptă.

Ei după chip păreau de viță-arabă,  
Dar fața celui tânăr este slabă  
Și palidă de multe suferințe -  
Deci cu mânie împăratu-întreabă:

„- Ce ți-a făcut, moșneag fără de milă,  
Acest băiat de-l chinuiești în silă,  
Când el te roagă chiar să dai într-însul,  
Și pare-atât de blând ca o copilă?”

Bătrânul zise vorbele aceste:  
„- Stăpâne, lucrul nu îl știi cum este -  
Ciudată e istoria ăstui tânăr,  
Deci voie dă-mi să-ți spun a lui poveste.

Tu vei fi auzit de un anume  
Ali-ben-Maimun, unu-a fost în lume,  
Un învățat și cititor de zodii,  
Un vraci prea înțelept cu mare nume.

Cutreierat-au dânsul lumea toată,  
Orașe, țări din sfera depărtată,  
Pustiile Saharei, râul Gange,  
Și la izvorul Nilului odată.

Acesta dar trecând odinioară

Pe-a lui cămilă arida Sahară,  
Sub arșița cumplită de amiazăzi  
Ce seacă râuri, lacuri și izvoare,

Vuind aude împrejur-i vântul  
Samum, ce-n gură-ntunecă cuvântul,  
Și volburi de nisip rotind în aer  
Cu ceru-ntunecat uneau pământul.

Prin volburi repezi și prin vânt fierbinte  
Zbura pe-un cal arab mereu înainte,  
Ca o fantasmă albă a pustiei:  
Era femeie ce-și ieșea din minte.

Căci volburi de nisip o-mpresurară  
Și calul ei în loc l-împiedicară,  
Iar ea țipa cu un copil în brațe  
Chemând pe-Ali în ajutor să-i sară.

Cum volbura împrejur-i se rotește,  
Cum arde vântul viața-i și cum crește,  
Prin aer ea îi aruncă copilul  
Strigând: O, mântuie-l, Ali, grăbește!"